29. 8. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpočet DPH nebyl uznán, klíčovým důkazem byl záznam z dopravní kamery a nepřesná kniha jízd

Nejvyšší správní soud (NSS) ve svém nedávném rozhodnutí[1] posvětil postup finančního úřadu, který si v rámci daňového řízení vyžádal záznamy z dopravních kamer od Policie České republiky. Podle NSS je k takovému postupu finanční úřad oprávněn a Policie České republiky je povinna záznamy poskytnout, pokud je zjištění pohybu vozidla pro daňové řízení relevantní.

Daňový subjekt uplatňoval nárok na nadměrný odpočet DPH, konkrétně o částku zaplacenou na DPH za nákup vozidla. Nárok na odpočet DPH je podmíněn tím, aby docházelo k užívání vozidla k ekonomické činnosti daňového subjektu.

V daňovém řízení byla předložena kniha jízd, která měla toto užívání prokazovat. Datum první jízdy v knize jízd však předcházelo datu převzetí vozidla daňovým subjektem (což bylo zjištěno z dokumentace od prodejce vozidla).

Z toho důvodu se finanční úřad rozhodl přezkoumat faktický pohyb vozidla, a to pomocí záznamů z dopravních kamer. Tyto záznamy si správce daně vyžádal od dopravní policie, která v souladu se zákonem o Policii České republiky[2] údaje z dopravních kamer zpracovává v rámci plnění úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti.[3] Policie České republiky tedy uvedenými údaji disponovala již před žádostí o jejich poskytnutí ze strany finančního úřadu a na základě výzvy je poskytla správci daně, který je využil pro dokazování ve věci uplatněného nároku na odpočet daně z přidané hodnoty. Z tohoto důvodu argumentaci daňového subjektu, že policie nemá suplovat roli správce daně při opatřování důkazů přímo pro daňové řízení, NSS odmítl jako nedůvodnou. Dle názoru NSS nejde ani hovořit o nezákonně získaném důkazu.

Podle názoru NSS tak v tomto případě kamerové záznamy (resp. skutečnosti z nich vyplývající) byly z pohledu správy daní nezbytné ve smyslu daňového řádu.[4] Finanční úřad proto byl oprávněn zmíněné záznamy vyžádat a Policie České republiky byla povinna tyto k žádosti poskytnout.

NSS s ohledem na výše uvedené tedy zastává názor, že podmínky pro vznik nároku na příslušný odpočet daňový subjekt neprokázal a správce daně mu jej proto v souladu se zákonem nepřiznal.

Znovu je tedy třeba připomenout, že do knihy jízd (ať už bude nebo nebude sloužit jako důkaz v daňovém řízení) je možné zapisovat pouze skutečně absolvované služební cesty. Obzvlášť ve světle analyzovaného rozsudku na optimalizace není mnoho prostoru.

Celé rozhodnutí pak přinášíme zde:

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: ***V. H.****, zast. JUDr. Ing. Vladimírem Nedvědem, advokátem se sídlem Kostelní náměstí 233/1, Litoměřice, proti žalovanému:* ***Odvolací finanční ředitelství****, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2016, č. j. 48691/16/5300-22444-711887, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 6. 2020, č. j. 15 Af 2/2017 - 30,*

t a k t o :

I. *Kasační stížnost* ***s e z a m í t á*** *.*

II*. Žádný z účastníků* ***n e m á p r á v o*** *na náhradu nákladů řízení.*

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem projednávané věci je poskytnutí záznamů z dopravních kamer o pohybu vozidla daňového subjektu Policií ČR (dále jen „policie“) správci daně pro účely daňového řízení.

[2] Platebním výměrem Finančního úřadu pro Ústecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 1. 6. 2016, č. j. 1500011/16/2501-50521-506383, byl žalobci za zdaňovací období 4. čtvrtletí roku 2015 vyměřen nadměrný odpočet dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), ve výši 413 499 Kč. Odvolání žalobce proti tomuto platebnímu výměru žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím zamítl.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji nyní napadeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. Krajský soud nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek, neshledal důvodným žádné tvrzení o pochybení žalovaného nebo správce daně. Žalovaný dle krajského soudu dostál svým povinnostem odvolacího orgánu a jeho rozhodnutí je řádně a logicky odůvodněné. Správce daně pak byl oprávněn vyžádat si od policie kamerové záznamy o pohybu žalobcova vozidla, kterými policie již disponovala, neboť je pořídila v rámci plnění své povinnosti dohlížet nad dodržováním veřejného pořádku. Následně mohl záznamy použít jako důkaz zpochybňující tvrzení žalobce jakožto daňového subjektu ohledně užití vozidla pro zajištění své ekonomické činnosti. S ohledem na konkurující si obsah žalobcem předložené knihy jízd a kamerových záznamů se soud ztotožnil se závěry daňových orgánů o zpochybnění oprávněnosti nárokovaného odpočtu daně uplatněného žalobcem v souvislosti s pořízením daného vozidla.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel má za to, že zpracování pohybu vozidla z kamerových systémů v konkrétním

období na konkrétních komunikacích pro potřeby správce daně neodpovídá § 60 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“). Ke zpracování kamerových záznamů totiž došlo na základě výzvy správce daně adresované policii k poskytnutí informací podle § 57 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), tedy primárně pro účely daňového řízení a nikoliv pro vlastní účely policie. Kamerové záznamy proto podle § 93 odst. 1 daňového řádu nemohly být důkazními prostředky.

[6] Dle stěžovatele proto napadený rozsudek krajského soudu trpí nezákonností spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, neboť dospěl k závěru, že správce daně byl oprávněn si záznamy od policie vyžádat a následně je použít jako důkaz zpochybňující tvrzení daňového subjektu. Stěžovatel je naopak přesvědčen, že krajský soud měl na základě právní úpravy obsažené v § 60 a 62 zákona o policii a § 57 daňového řádu oprávnění policie k provedení a poskytnutí daných záznamů zpochybnit.

[7] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu. Uvedl, že policie pořizuje dopravní kamerové záznamy pro své účely (zabezpečení veřejného pořádku v dopravě) a správce daně byl oprávněn vybrané záznamy, kterými policie již disponovala, požadovat pro získání údajů nezbytných pro správu daní. Zároveň policie byla povinna tyto údaje poskytnout. Záznamy o pohybu stěžovatelova vozidla tedy byly vyžádány v souladu se zákonem a jde o zákonně pořízený důkazní prostředek, který bylo možné využít v daňovém řízení. Nesouhlasil, že by záznamy byly pořízeny na pokyn správce daně, tedy primárně pro účely daňového řízení. Navrhl kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud (dále také „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 22. 1. 2016 přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období 4. čtvrtletí roku 2015, v němž vykázal nadměrný odpočet ve výši 413 499 Kč. Dne 28. 1. 2016 podal dodatečné daňové přiznání, ve kterém nárokovaný odpočet navýšil o 244 491 Kč z důvodu nákupu automobilu pro potřeby svého podnikání, což doložil daňovým dokladem s datem uskutečnění zdanitelného plnění dne 15. 7. 2015. Správce daně následně výzvou ze dne 26. 2. 2016, č. j. 387993/15/2501-50521-506383, adresovanou stěžovateli zahájil postup k odstranění pochybností podle § 89 daňového řádu mj. ohledně oprávněnosti deklarovaného nároku na odpočet z nákupu automobilu. V reakci na výzvu stěžovatel zaslal správci daně dne 11. 3. 2016 knihu jízd vozidla za období od 7. 7. 2015 do 11. 3. 2016. Dne 18. 3. 2016 vyzval správce daně prodejce vozu, aby mu poskytl údaje a listiny související s prodejem a servisem daného vozidla. Prodejce správci daně dne 22. 3. 2016 doručil mj. předávací protokol s datem 15. 7. 2015 a údajem o úplném uhrazení ceny vozidla dne 17. 7. 2015. Správce daně následně dne 6. 4. 2016 zaslal Policii ČR výzvu se žádostí o poskytnutí informací o pohybu motorového vozidla vybrané registrační značky za období uvedené v knize jízd. Dne 9. 5. 2016 správce daně seznámil stěžovatele s výsledkem postupu k odstranění pochybností, že údaje o pohybu vozidla získané od policie nekorespondují s údaji ve stěžovatelově knize jízd a stěžovatel tak neprokázal naplnění podmínek pro vznik nároku

na odpočet daně dle § 72 zákona o DPH, konkrétně použití vozidla v rámci ekonomické činnosti. Po vypořádání se s vyjádřením stěžovatele vydal správce daně výše uvedený platební výměr.

[11] Podle § 60 odst. 1 zákona o policii policie zpracovává […] informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů. Dle § 2 zákona o policii je úkolem policie chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti […].

[12] Podle § 62 odst. 1 zákona o policii policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných […]. S ohledem na úkoly policie vymezené v § 2 zákona o policii půjde zejména o pořizování záznamů pro účely předcházení ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti za účelem získávání podkladů pro zahájení trestního řízení, zajišťování bezpečnosti osob a objektů nebo i zaznamenávání policejních úkonů na veřejnosti včetně zákroků např. při dopravních kontrolách (srov. VANGELI, Benedikt. Zákon o Policii České republiky. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 254). Konkrétněji vymezeným úkolem policie, k jehož plnění může pořizování kamerových záznamů sloužit, je bezpochyby i zabezpečení veřejného pořádku v dopravě např. kvůli dopravním nehodám a přestupkům, jak uvedl krajský soud v bodu 28. napadeného rozsudku. Za účelem plnění těchto úkolů je dle informací zveřejněných policií právě na základě § 62 zákona o policii provozován systém tzv. Automatické kontroly vozidel (viz zveřejněné informace 2015 na webových stránkách policie, https://www.policie.cz/clanek/automaticka-kontrola-vozidel.aspx), na který poukazoval též žalovaný (odst. [26] napadeného rozhodnutí) a který dle zveřejněných informací policie automaticky zaznamenává údaje o konkrétní registrační značce vozidla.

[13] S ohledem na datum vyžádání si záznamů a období zaznamenaného pohybu vozidla je v projednávané věci zjevné, že policie již danými záznamy v době výzvy správce daně disponovala. Pořídila je v rámci své výše vymezené činnosti a až následně (ve vztahu k nejstarším záznamům více než tři čtvrtě roku po pořízení) je na základě výzvy poskytla správci daně, který je využil pro dokazování ve věci stěžovatelova nároku na odpočet daně z přidané hodnoty. Nelze tak souhlasit s námitkou stěžovatele, že policie záznamy o pohybu stěžovatelova vozidla pořídila až na výzvu správce daně, a tedy primárně pro účely daňového řízení. V této souvislosti není důvodná ani námitka stěžovatele o nezákonnosti kamerových záznamů jako důkazních prostředků.

[14] K oprávnění správce daně vyžádat si předmětné záznamy Nejvyšší správní soud uvádí, že § 57 daňového řádu upravuje informační povinnost osob a orgánů veřejné moci, které zpracovávají údaje nezbytné pro správu daní. Dle odst. 1 tohoto ustanovení mají povinnost poskytnout údaje na základě vyžádání správce daně […] orgány veřejné moci a osoby, které a) vedou evidenci osob nebo věcí, b) poskytují plnění, které je předmětem daně, c) provádějí řízení v případech, jejichž předmět podléhá daňové povinnosti, nebo d) zpracovávají jiné údaje nezbytné pro správu daní.

[15] V projednávaném případě správce daně vyzval policii ohledně poskytnutí údajů o pohybu konkrétního vozidla, v souvislosti s jehož pořízením stěžovatel uplatňoval nárok na odpočet daně z přidané hodnoty podle zákona o DPH. Pro přiznání nároku bylo třeba ověřit, že stěžovatel jakožto daňový subjekt užíval automobil pouze v rámci své ekonomické činnosti. Údaje o pohybu stěžovatelova vozidla tak byly z pohledu správy daní nezbytné ve smyslu § 57odst. 1 daňového řádu, přičemž správce daně si je v souladu s § 58 odst. 3 daňového řádu nemohl opatřit z vlastní evidence. Správce daně v dané věci oslovil policii až poté, co od stěžovatele jako daňového subjektu obdržel knihu jízd, která ovšem působila nevěrohodně zejména z důvodu data první jízdy, které předcházelo dni převzetí vozidla dle dokumentů poskytnutých prodejcem vozu. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěrem krajského soudu i žalovaného, že správce daně byl oprávněn dané záznamy od policie požadovat, neboť šlo o údaje nezbytné pro správu daní a policie je subjektem povinným

takové údaje správci daně na výzvu poskytnout [srov. např. rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2017, č. j. 4 Afs 58/2017 - 78, odst. [59], na který odkazoval již krajský soud v napadeném rozsudku (bod 23.)]. Ani z tohoto pohledu tak námitka stěžovatele, že záznamy představují nezákonně pořízený důkaz, není důvodná.

[16] Ze shora uvedeného vyplývá, že stěžovatel podmínky pro vznik nároku na příslušný odpočet neprokázal a správce daně mu jej proto v souladu se zákonem nepřiznal.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám z výše uvedených důvodů nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

(…)

Mgr. Miroslav Kučerka,
advokát

Jakub Vodička,
právní asistent

KGS LEGAL

KGS legal s.r.o., advokátní kancelář

Národní 416/37
110 00 Praha 1

e-mail: info@kgslegal.cz

[1] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.7.2022, č.j. 9 Afs 147/2020-34, dostupný >>> zde.

[2] Ustanovení § 60 odst. 1 a § 62 odst. 1 zákona o Policii České republiky.

[3] Ustanovení § 2 tamtéž.

[4] Ustanovení § 57 odst. 1 daňového řádu.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích (1. díl)
- Rozvod? Už k němu nemusíte. Shrnutí podmínek, za jakých nebudete u soudu vyslýcháni, dokonce ani nebude nutná Vaše osobní účast
- Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?
- Byznys a paragrafy, díl 26.: Smírčí řízení jako alternativní nástroj řešení sporů mezi podnikateli
- Pozemkové úpravy aneb „malé“ vyvlastnění
- Nová éra v boji proti nekalým obchodním praktikám: Co přinese nové procesní nařízení EU?
- Licence LUC v podnikatelské strategii provozovatelů dronů
- Péče rodičů po novele od 1.1.2026
- K ukončování služebního poměru po novele zákona o státní službě
- Aktuality z práva internetu: kybernetická bezpečnost a online řešení sporů
- Zelené standardy pro výstavbu a renovace: jaké povinnosti přinese nová evropská úprava?